

Akademia Muzyczna im. St. Moniuszki w Gdańsku

SYLABUS

(dla przedmiotu zajęć zbiorowych)

Autorzy opracowania: prof. Krzysztof Olczak;

Nazwa przedmiotu	Współczesne techniki kompozytorskie
Kierunek studiów	Kompozycja i Teoria Muzyki
Specjalność	Kompozycja
Poziom studiów	magisterskie
Tryb	stacjonarne
Jednostka prowadząca	Wydział Dyrygentury, Kompozycji i Teorii Muzyki
Osoby realizujące	prof. Krzysztof Olczak;
<u>efekty kształcenia - wiedza</u>	
<ul style="list-style-type: none"> - wymienia i definiuje techniki kompozytorskie i style muzyczne XX i XXI wieku (K_W01, K_W02, K_W03, K_W04, K_W08) - tłumaczy związki pomiędzy elementami technik kompozytorskich i stylów muzycznych XX i XXI wieku w kontekście historycznym (K_W06, K_W07, K_W08, K_W10) - rozpoznaje typy i właściwości technik kompozytorskich i stylów muzycznych XX i XXI wieku w poszczególnych utworach muzycznych różnych gatunków (K_W08) - rozróżnia i wyjaśnia specyfikę poszczególnych technik kompozytorskich i stylów muzycznych XX i XXI wieku (K_W08) 	
<u>efekty kształcenia - umiejętności</u>	
<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje słuchowo i na podstawie oglądu partytur poszczególne techniki kompozytorskie i środki wyrazu artystycznego i potrafi opisać ich cechy charakterystyczne (K_U02, K_U03, K_U06) - porządkuje i klasyfikuje cechy dzieł muzycznych, projektów artystycznych i form artystycznego wyrazu pod kątem technik kompozytorskich (twórczych) w nich wykorzystanych (K_U02, K_U03) - potrafi wskazać przykłady zastosowania poszczególnych technik kompozytorskich w utworach muzycznych i intermedialnych kreacjach twórczych (K_U03) - porównuje poszczególne techniki kompozytorskie i ich elementy oraz wyprowadza wnioski dotyczące ich wzajemnych relacji (K_U04, K_U05, K_U06) 	
<u>efekty kształcenia - kompetencje społeczne</u>	
<ul style="list-style-type: none"> - przestrzega poczynionych ustaleń w zakresie wyznaczonych zadań i angażuje się w ich wykonanie (K_K01, K_K02) - pracuje samodzielnie nad powierzonymi zadaniami podlegającymi indywidualnej ocenie i wykazuje odpowiedzialność za organizację procesu uczenia się (K_K02) - wykazuje kreatywność w świadomym integrowaniu zdobytej wiedzy (K_K02) - dyskutuje i zachowuje krytycyzm z wyrażaniu opinii (K_K06) 	
<u>założenia, cele oraz charakterystyka przedmiotu</u>	
<p>Celem seminarium jest zapoznanie studentów z technikami kompozytorskimi i stylami muzycznymi XX i XXI wieku, zarówno historycznymi, typowymi, jak i indywidualnymi, na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • literatury muzycznej (analizy słuchowej z partyturą), • piśmiennictwa – wskazanych pozycji literatury, w tym autorefleksji kompozytorów, • analizy technik kompozytorskich poszczególnych dzieł muzycznych pod kątem potrzeb poszczególnych specjalności (dyrygenta, kompozytora i teoretyka muzyki). 	
<u>sposób realizacji</u>	
zajęcia stacjonarne	
<u>wymagania wstępne i dodatkowe</u>	
-	
<u>zalecane fakultatywne komponenty przedmiotu</u>	
-	
<u>bibliografia podstawowa</u>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Błaszkiwicz Teresa, <i>Aleatoryzm w twórczości W. Lutosławskiego</i>, (Prace Specjalne 3), Gdańsk 1973, (Rozdział II i V). 2. Chomiński Józef M., <i>Technika sonorystyczna jako przedmiot systematycznego szkolenia</i>, „Muzyka” 1961, nr 3. 3. Gołąb Maciej, <i>Dodekafonia</i>, Bydgoszcz 1987, s. 83-136. 4. Gołąb Maciej, <i>Spór o granice poznania dzieła muzycznego</i>, Wrocław 2003, s. 170-171. 5. Helman Zofia, <i>Neoklasycyzm w muzyce polskiej XX wieku</i>, Kraków 1985. 6. Kotoński Włodzimierz, <i>Muzyka elektroniczna</i>, Kraków 1989. 7. Krakowski Piotr, <i>O sztuce nowej i najnowszej</i>, Warszawa 1984. 8. Lutosławski Witold, <i>O roli elementu przypadku w technice komponowania</i>, „Res Facta” 1967, nr 1. 9. Materiały informacyjne i wydawnictwa IRCAM. 	

10. Miklaszewska Joanna, *Minimalizm w muzyce polskiej*, Kraków 2003.
11. Paja Jadwiga, *Przegląd ujęć teoretycznych dotyczących aleatoryzmu*, (Zeszyty Naukowe nr 24) Gdańsk 1981, s. 237-251.
12. Pawłowski Tadeusz, *Happening*, Warszawa 1982, (Wstęp, rozdział II).
13. Piotrowska Maria, *Neoklasycyzm w muzyce XX wieku*, Warszawa 1982.
14. Rognoni Luigi, *Wiedeńska szkoła muzyczna. Ekspresjonizm i dodekafonia*, „Res Facta” 1978, nr 3.
15. Schaeffer Bogusław, *Nowa muzyka*, Kraków, s. 48-60.
16. Schuller Gunther, *Rozmowa z Varèse'em*, „Res Facta” 1967, nr 1.
17. Skowron Zbigniew, *Nowa muzyka amerykańska*, Kraków 1995.
18. Skowron Zbigniew, *Teoria i estetyka awangardy muzycznej drugiej połowy XX wieku*, Warszawa 1989, s. 24-40.
19. Synowiec Ewa, *Teatr instrumentalny B. Schaeffera*, (Prace Specjalne 30), Gdańsk 1983, (Rozdział I i II).
20. Thorne Tonny, *Słownik pojęć kultury postmodernistycznej*, Warszawa 1995.

bibliografia uzupełniająca

1. Baculewski Krzysztof, *Współczesność 1939-1974*, (Historia Muzyki Polskiej, t. 7, cz. 1), Warszawa 1996.
2. Jarzębska Alicja, *Z dziejów myśli o muzyce. Wybrane zagadnienia teorii i analizy muzyki tonalnej i posttonalnej*, Kraków 2002.
3. Paja-Stach Jadwiga, *Dzieła otwarte w twórczości kompozytorów XX wieku*, Kraków 1992.
4. Słowniki, informatory i encyklopedie muzyczne, artykuły i rozprawy w monografiach i czasopismach naukowych.

semestr	forma zaliczenia	forma zajęć	wymiar godzin	wycena ects
2	egzamin	seminarium	30	3.0

pedagog

prof. Krzysztof Olczak;

treści programowe wraz z opisem efektów kształcenia

1. Koncepcje awangardowe w muzyce XX wieku (wg Z. Skowrona).
  2. Ideologie i praktyki muzycznej moderny (wg M. Gołąba).
  3. Postawa kompozytorów wobec materiału dźwiękowego. Poszukiwanie nowych brzmień: Debussy i *recherche sur le timbre*, Arte dei rumori włoskich futurystów, *Klangfarbenmelodie*, *spatial music* Verese'a, techniki sonorystyczne (sonoryzm).
  4. Neoklasycyzm, folklorizm.
  5. Dodekafonia. Koncepcja uniwersalna techniki dodekafonicznej. Dodekafonia w ujęciu Schönberga, Berga i Weberna. Serializm i dtrukturalizm interwałowy.
  6. Muzyka elektroniczna.
  7. Aleatoryzm, muzyka graficzna.
  8. Teatr instrumentalny.
  9. *Happening*, *fluxus*, *performance art*.
  10. Postmodernizm w muzyce. *Minimal music* (w ujęciu m.in. Johna Cage'a, Mortona Feldmana, Earle Browna, La Monte Younga i Terry Riley'a, Steve'a Reicha, Philipa Glassa i Arvo Pärta).
  11. Indywidualne techniki kompozytorskie i poetyki muzyczne w wybranych aspektach i kontekstach – według propozycji prowadzącego i studentów: np. G. Ligetiego, G. Scelsiego, K. Stockhausena, I. Xenakis, itd.
- Do podstawowych efektów kształcenia należą:
- zdobycie wiedzy teoretycznej w zakresie treści programowych,
  - umiejętność rozpoznania i określania cech technik kompozytorskich i stylów muzycznych (indywidualnych i typowych) dzieł muzyki XX i XXI wieku.

metody dydaktyczne

Studenci przygotowują się do zajęć samodzielnie, na podstawie określonej przez prowadzącego pozycji literatury związanej z tematami poszczególnych seminariów oraz w oparciu o własne analizy technik kompozytorskich poszczególnych utworów. Referują cząstkowe zagadnienia i uczestniczą w dyskusji, podsumowywanej przez prowadzącego zajęcia.

warunek zaliczenia kursu wraz z metodami i kryteriami oceniania

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest:

- obecność na zajęciach i aktywny w nich udział,
- zaliczenie wszystkich seminariów, ćwiczeń i testów słuchowych,
- egzamin pisemny.

Podpisy autorów: